

Executive Summary

Use case analyse Digitaal Samenwerken

Voor de ontwikkeling van het maritiem afsprakenstelsel vormen use cases uit de praktijk het vertrekpunt. Samen met scheepsbouwers, reders, toeleveranciers, systemintegrators en kennisinstellingen onderzoekt het programma Digitaal Samenwerken waar digitale samenwerking in de maritieme sector nodig is en welke sectorbrede afspraken daarvoor ontwikkeld moeten worden.

In de voorbereidingsfase van het programma (februari 2024 – maart 2026) werden meer dan 80 use cases aangeleverd door de sector. Deze use cases laten zien dat de behoefte aan betere digitale samenwerking breed leeft. Na beoordeling op kwaliteit en volledigheid zijn 51 use cases meegenomen in de analyse en verdere prioritering.

De use cases vertegenwoordigen verschillende partijen in de maritieme waardeketen en bestrijken meerdere fases van de levenscyclus van een schip: ontwerp, bouw en operatie. Daarmee ontstaat een breed beeld van waar organisaties in de praktijk tegenaan lopen bij het delen van data en samenwerken over systeemgrenzen heen.

De analyse laat zien dat op dit moment de grootste behoefte ligt bij het verbeteren van data-uitwisseling tussen ketenpartijen in de scheepsbouw. Vooral use cases rondom ontwerp & requirements, modellen & componenten en voorspellend onderhoud zijn sterk vertegenwoordigd.

De use cases zijn geclusterd in vier hoofdthema's:

- Operationele data
- Ketenbrede samenwerking & planning
- Human capital & kennisdeling
- Certificering, compliance & communicatie met classificatiebureaus

Binnen deze thema's zijn elf subthema's geïdentificeerd. Het grootste cluster is ketenbrede samenwerking & planning, goed voor circa 45% van de use cases. Dit onderstreept dat organisaties behoefte hebben aan betere afstemming, gestandaardiseerde informatie-uitwisseling en meer interoperabiliteit tussen systemen en ketenpartners.

Op basis van de analyse adviseert het rapport om in increment 1 (januari 2026 – juni 2028) te starten met vijf prioritaire subthema's:

- Optimalisatie aan boord
- Voorspellend onderhoud
- Ontwerp & requirements
- Modellen & componenten
- Certificering, compliance en communicatie met classificatiebureaus

Daarnaast zijn drie functionele toepassingsgebieden benoemd die sectorbreed relevant zijn en tijdens increment 1 verder worden uitgewerkt:

- Digital Twins
- Human capital & kennisdeling
- Digitale productpaspoorten

De use cases waarmee we samen met de sector gaan starten in increment 1 richten zich onder andere op:

- Veilige en gestandaardiseerde uitwisseling van operationele data tussen schip en wal
- Integratie van engineeringmodellen en requirements
- Uitwisseling van 3D-modellen en componentinformatie
- Voorspellend onderhoud op basis van sensordata
- Efficiëntere samenwerking met classificatiebureaus door digitalisering en standaardisatie van certificeringsprocessen

De analyse maakt ook duidelijk dat veel use cases sterk met elkaar samenhangen. Voor veel toepassingen is het bijvoorbeeld essentieel dat operationele data op een gestructureerde manier wordt vastgelegd, gedeeld en hergebruikt. Daarbij spelen reders en scheepseigenaren een centrale rol.

Digitale samenwerking vraagt daarbij niet alleen om technische oplossingen, maar ook om duidelijke afspraken over rollen, verantwoordelijkheden, vertrouwen en datagebruik. Juist daarom vormt het maritiem afsprakenstelsel de basis onder deze ontwikkeling: een samenhangend geheel van spelregels, referenties voor scheepsarchitecturen en digitale bouwblokken waarmee organisaties veilig, betrouwbaar en efficiënt data kunnen delen.

De volgende stap binnen Digitaal Samenwerken is het verder uitwerken van werkplannen door de betrokken consortia. Deze vormen de basis voor investeringsbesluiten, ontwikkeling en de verdere vertaling van use cases naar sectorbrede afspraken voor digitale samenwerking.

Het [volledige rapport](#) biedt een verdiepend inzicht in de use cases, de samenhang tussen thema's en de bouwstenen voor het maritiem afsprakenstelsel.

Digitaal Samenwerken is één van de onderdelen van het Koploperproject Maritiem Masterplan van de Sectoragenda Maritiem, geïnitieerd en gecoördineerd door Nederland Maritiem Land.